

Notes and Reviews

INDEX TITULORUM AUTHENTICI IN NOVEM COLLATIONES DIGESTI

Auctores medii aevi in utroque iure exinde a tempore glossatorum Novellis Iustiniani vix iam e Iuliani Epitome latina, sed potius ex illa saeculi sexti versione quae Authenticum audit usos esse omnibus constat viris litteratis. Cuius autem apud Bononienses compilatoris ope contigerit ut ex corpore CXXXIV novellarum in Authentico receptarum, resecatis inde XXXVII quae aut superfluae aut obsoletae videbantur, XCVII in novem redigerentur collationes, ad hanc diem nescitur. Atqui haec Authentici recensio vulgata evasit, ita ut ex tunc singula laudarentur novellarum capitula tali sermone, ut exemplo utamur: "Argumento in aut.(entico, -is) de nuptiis § ascriptitio coll. iiii." (pro Nov. 22,17, idest Auth. Coll. 4,1,17); dum alius obtinuit modus afferendi quod ad leges nonnullas quas ex Authentico depromptas et decurtatas duce Irnerio glossatores in Codicem Iustiniani inseruere quasque Authenticas vocabant, verbi gratia: "ut C. de sacrosanctis ecclesiis aut. quas actiones" (excerpta e Nov. 131,6, idest Auth. 9,6,6 post Cod. 1,2,23). Quarum initia et locos editio praebet Codicis a Kruegero parata in fine, p. 510 sqq.

Sed miro modo factum est ut editio Schoelliana corporis integri CLXVIII Novellarum Iustiniani indice rubricarum tam pro novellis graecis ipsis quam pro Authentico utriusque recensionis omnino careat. Hinc est cur quicumque de locis a scriptoribus medii aevi ex Authentico allatis certior vult fieri, ad indices veterum rariorumve editionum recurrere et quicquid ibi invenerit cum numeris Schoellianis debeat conferre. Quod sat incommodum esse nemo qui ipse aliquando huic institit rei negabit. Quapropter sociorum instantiae cedentes, ad usum maxime eorum qui iuris prudentiae mediae aetatis operam navant, indiculos qui sequuntur conscripsimus.

Index Titulorum

	Auth. Coll.	Nov.
de administratoribus	7, 6	95
de administrantibus officiis in sacris appellationibus	3, 7	20
de aequalitate dotis &c.....	7, 8	97

	Auth. Coll.	Nov.
de alienatione et emphyteusi &c.....	9, 3	120
de appellationibus	8, 2	93
de appellationibus et intra quae tempora &c.....	4, 2	23
apud quos oporteat causas dicere monachos &c.....	6, 7	79
de armis	6, 13	85
de collatoribus et aliis capitulis.....	9, 14	128
de consanguineis et uterinis fratribus.....	6, 12	84
constitutio quae dignatibus et episcopatu &c.....	6, 9	81
constitutionem quae ex adscriptio &c.....	5, 7	54
de consulibus	4, 3	105
de defensoribus civitatum	3, 2	15
de deposito et denuntiationibus inquilinorum &c.....	6, 14	88
de duobus reis promittendi	7, 9	99
de ecclesiasticis titulis	9, 6	131
de ecclesiasticarum rerum immobilium alienatione &c.....	5, 1	46
de episcopis— <i>cf.</i> de sanctissimis episcopis		
de executoribus &c.	7, 7	96
de exhibendis et introducendis reis &c.....	5, 6	53
factae novae constitutiones— <i>cf.</i> ut factae novae const.		
de fide instrumentorum— <i>cf.</i> de instrumentorum cautela et fide &c.		
de fideiussoribus et mandatoribus &c.....	1, 4	4
de filiis ante dotalia instrumenta natis.....	3, 6	19
haec constitutio innovat constitutionem &c.....	8, 7	111
haec constitutio interpretatur priorem &c.....	6, 4	76
de heredibus ab intestato venientibus &c.....	9, 1	118
de heredibus et falcidia &c.....	1, 1	1
de his (<i>al.</i> iis) qui ingrediuntur ad appellationem.....	5, 11	49
de immensis donationibus &c.....	7, 3	92
in medio litis non fieri sacras formas &c.....	8, 11	113
de incestis et nefariis nuptiis.....	2, 6	12
de instrumentorum cautela et fide &c.....	6, 3	73
de interdictis collegiis haereticorum.....	9, 12	132
de iudicibus et ut nullatenus &c.....	6, 10	82
de iureiurando a moriente praestito &c.....	5, 2	48
iusiurandum quod praestatur ab his &c	2, 3	8(J)
de lenonibus	3, 1	14
de litigiosis et de decima parte litis &c	8, 8	112
de mandatis principum	3, 4	17
de mensura ordinandorum clericorum	3, 3	16
de monachis	1, 5	5

	Auth. Coll.	Nov.
de nauticis usuris (<i>distinguas a tit. de us. naut.</i>).....	8, 6	110
neque virum quod ex dote est &c.....	8, 1	98
de non alienandis aut permutandis ecclesiasticis rebus &c....	2, 1	7
de non eligendo secundo nubentes mulieres &c.....	1, 2	2
de novi operis nuntiatione &c.....	5, 15	63
nulli iudicum— <i>cf. ut nulli iudicum</i>		
nullum credentem agricolae &c.....	4, 5	34
de nuptiis	4, 1	22
de privilegiis dotis haereticis mulieribus &c.....	8, 5	109
de quaestore	6, 8	80
quibus modis naturales efficiuntur sui &c.....	7, 1	89
quibus modis naturales filii efficiantur legitimi &c.....	6, 1	74
quomodo oporteat episcopos &c.....	1, 6	6
de raptis mulieribus &c.	9, 13	143
		= 150
de referendariis sacri palatii.....	2, 5	10
de reis promittendi— <i>cf. de duobus reis prom.</i>		
de restitutione fideicommissi &c.....	9, 8	159
de restitutionibus	8, 4	108
de restitutionibus et ea quae parit &c.....	4, 6	39
de sanctissimis episcopis &c.	9, 15	123
scenicas non solum si fideiussores &c.....	5, 4	51
de tabellionibus &c.	4, 7	44
de tempore non solutae pecuniae super dote.....	7, 10	100
de testamentis imperfectis &c.	8, 3	107
de testibus	7, 2	90
de triente et semisse &c.	3, 5	18
de usuris nauticis (<i>distinguas a tit. de naut. us.</i>)	9, 11	106
ut ab illustribus et qui super eam &c.....	5, 18	71
ut clerici apud proprios episcopos &c.....	6, 11	83
ut clerici qui recedunt &c.....	5, 10	57
ut cum de appellatione cognoscitur &c.....	8, 12	115
ut de cetero commutationes ecclesiasticarum rerum &c.....	5, 8	55
ut defuncti seu funera eorum &c.....	5, 13	60
ut determinatus sit numerus clericorum &c.....	1, 3	3
ut differentes iudices audire &c.....	9, 10	86
ut divinae iussiones &c.....	8, 10	114
ut ea quae vocantur insinuativa &c.....	5, 9	56
ut ecclesia Romana centum annorum gaudeat praescriptione.	2, 4	9
ut exactione instante dotis &c.....	7, 5	91
ut factae novae constitutiones &c.....	5, 16	66
ut fratrum filii succedant pariter &c.....	9, 7	127

	Auth. Coll.	Nov.
ut hi (<i>al. ii</i>) qui obligatas se habere &c.....	6, 2	72
ut immobilia antenuptialis donationis &c.....	5, 14	61
ut in privatis domibus sacra mysteria non fiant.....	5, 12	58
ut iudices non expectent sacras iussiones &c.....	9, 4	125
ut iudices sine quoquo suffragio fiant.....	2, 2	8
ut liberti de cetero aureo non indigeant (<i>al. egeant</i>) &c.....	6, 6	78
ut liceat matri et aviae &c.....	8, 13	117
ut litigantes iurent in exordio.....	9, 5	124
ut neque miles neque foederatus &c.....	8, 9	116
ut non fiant pignorationes pro aliis &c.....	5, 5	52
ut non luxurientur contra naturam &c.....	6, 5	77
ut nulli iudicum liceat &c.....	9, 9	134
ut nullus fabricet oratorii domos &c.....	5, 17	67
ut nullus mutuans agricolae &c.....	4, 4	33
ut omnes oboediant iudicibus provinciarum &c.....	5, 20	69
ut ordinariae praefecturae &c.....	5, 19	70
ut praeponatur nomen imperatoris &c.....	5, 3	47
ut sine prohibitione matres debitrices &c.....	7, 4	94
ut sponsalicia largitas &c.....	9, 2	119

Tabula Comparationis Authenticum inter (adiectis numeris constitutionum in corpore integro) et Novellas

Auth. Coll.	(Const.)	Nov.	Auth. Coll.	(Const.)	Nov.
1, 1	(1)	1	4, 2	(23)	23
2	(2)	2	3	(34)	105
3	(3)	3	4	(35)	33
4	(4)	4	5	(36)	34
5	(5)	5	6	(41)	39
6	(6)	6	7	(45)	44
2, 1	(7)	7	5, 1	(46)	46
2	(8)	8	2	(47)	48
3	(8J)	8J	3	(48)	47
4	(9)	9	4	(50)	51
5	(10)	10	5	(51)	52
6	(12)	12	6	(53)	53
3, 1	(14)	14	7	(54)	54
2	(15)	15	8	(55)	55
3	(16)	16	9	(56)	56
4	(17)	17	10	(57)	57
5	(18)	18	11	(58)	49
6	(19)	19	12	(59)	58
7	(20)	20	13	(61)	60
4, 1	(22)	22	14	(62)	61
			15	(66)	63

Auth. Coll.	(Const.)	Nov.	Auth. Coll.	(Const.)	Nov.
5, 16	(68)	66	8, 1	(99)	98
17	(69)	67	2	(100)	93
18	(71)	71	3	(102)	107
19	(72)	70	4	(103)	108
20	(73)	69	5	(104)	109
6, 1	(74)	74	6	(105)	110
2	(75)	72	7	(106)	111
3	(76)	73	8	(107)	112
4	(77)	76	9	(108)	116
5	(78)	77	10	(109)	114
6	(79)	78	11	(110)	113
7	(80)	79	12	(111)	115
8	(81)	80	13	(112)	117
9	(82)	81	9, 1	(113)	118
10	(83)	82	2	(114)	119
11	(84)	83	3	(115)	120
12	(85)	84	4	(116)	125
13	(86)	85	5	(117)	124
14	(88)	88	6	(119)	131
7, 1	(89)	89	7	(120)	127
2	(90)	90	8	(126)	159
3	(91)	92	9	(127)	134
4	(92)	94	10	(128)	86
5	(93)	91	11	(129)	106
6	(94)	95	12	(130)	132
7	(95)	96	13	(132)	143 = 150
8	(96)	97	14	(133)	128
9	(97)	99	15	(134)	123
10	(98)	100			

Unde e CXXXIV constitutionibus Authentici XXXVII non esse receptas in collationes vulgatae recensiois facile vides, scil. 11. 13. 21. 24-33. 37-40. 42-44. 49. 52. 60. 63-65. 67. 70. 87. 101. 118. 121-125. 131. Quae manent XCVII in titulos XCVIII sunt distributae collationum, ubi (Coll. 2, 3) Iusiurandum const. 8 adnexum proprio titulo auctum esse perspicimus.

Tabula altera

Nov.	(Auth. Const.)	Coll.	Nov.	(Auth. Const.)	Coll.
1	(1)	1, 1	6	(6)	1, 6
2	(2)	1, 2	7	(7)	2, 1
3	(3)	1, 3	8	(8)	2, 2
4	(4)	1, 4	8 Edictum	(8E)	2, 2
5	(5)	1, 5	8 Notitia	(8N)	2, 2

Nov.	(Auth. Const.)	Coll.	Nov.	(Auth. Const.)	Coll.
8	Iusur. (8J)	2, 3	55	(55)	5, 8
* 9	(9)	2, 4	56	(56)	5, 9
10	(10)	2, 5	57	(57)	5, 10
* 11	(11)	...	58	(59)	5, 12
12	(12)	2, 6	59	(60)	...
13	(13)	...	60	(61)	5, 13
14	(14)	3, 1	61	(62)	5, 14
15	(15)	3, 2	* 62	(64)	...
16	(16)	3, 3	63	(66)	5, 15
* 17	(17)	3, 4	64	(65)	...
18	(18)	3, 5	* 65	(67)	...
19	(19)	3, 6	66	(68)	5, 16
20	(20)	3, 7	67	(69)	5, 17
21	(21)	...	68	(70)	...
22	(22)	4, 1	69	(73)	5, 20
* 23	(23)	4, 2	70	(72)	5, 19
24	(24)	...	71	(71)	5, 18
25	(25)	...	72	(75)	6, 2
26	(26)	...	73	(76)	6, 3
27	(27)	...	74	(74)	6, 1
28	(28)	...	* 75 = 104	(63)	...
29	(29)	...	76	(77)	6, 4
30	(30)	...	77	(78)	6, 5
31	(31)	...	78	(79)	6, 6
32	(..)	...	79	(80)	6, 7
* 33	(35)	4, 4	80	(81)	6, 8
* 34	(36)	4, 5	81	(82)	6, 9
* 35	(37)	...	82	(83)	6, 10
* 36	(38)	...	83	(84)	6, 11
* 37	(39)	...	84	(85)	6, 12
38	(40)	...	85	(86)	6, 13
39	(41)	4, 6	86	(128)	9, 10
40	(42)	...	87	(87)	...
* 41	(..)	...	88	(88)	6, 14
42	(43)	...	89	(89)	7, 1
43	(44)	...	90	(90)	7, 2
44	(45)	4, 7	91	(93)	7, 5
45	(52)	...	92	(91)	7, 3
46	(46)	5, 1	93	(100)	8, 2
47	(48)	5, 3	94	(92)	7, 4
48	(47)	5, 2	95	(94)	7, 6
49	(58)	5, 11	96	(95)	7, 7
50	(49)	...	97	(96)	7, 8
51	(50)	5, 4	98	(99)	8, 1
52	(51)	5, 5	99	(97)	7, 9
53	(53)	5, 6	100	(98)	7, 10
54	(54)	5, 7	101	(101)	...

Nov.	(Auth. Const.)	Coll.	Nov.	(Auth. Const.)	Coll.
102	(32)	...	137	(...)	...
103	(33)	...	138	(...)	...
*104=75	cf. (63)	...	139	(...)	...
105	(34)	4, 3	140	(...)	...
106	(129)	9, 11	141	(...)	...
107	(102)	8, 3	142	(...)	...
108	(103)	8, 4	*143=150	(132)	9, 13
109	(104)	8, 5	144	(...)	...
110	(105)	8, 6	145	(123)	...
*111	(106)	8, 7	146	(124)	...
112	(107)	8, 8	147	(125)	...
113	(110)	8, 11	148	(...)
*114	(109)	8, 10	149	(...)	...
115	(111)	8, 12	*150=143	cf. (132)	cf. 9, 13
116	(108)	8, 9	151	(...)	...
117	(112)	8, 13	152	(...)	...
118	(113)	9, 1	153	(...)	...
119	(114)	9, 2	154	(...)	...
120	(115)	9, 3	155	(...)	...
121	(...)	...	156	(...)	...
122	(...)	...	157	(...)	...
123	(134)	9, 15	158	(...)	...
124	(117)	9, 5	159	(126)	9, 8
125	(116)	9, 4	160	(...)	...
126	(...)	...	161	(...)	...
127	(120)	9, 7	162	(...)	...
*128	(133)	9, 14	163	(...)	...
129	(122)	...	164	(...)	...
130	(118)	...	165	(...)	...
131	(119)	9, 6	166	(...)	...
132	(130)	9, 12	167	(...)	...
133	(131)	...	168	(...)	...
134	(127)	9, 9			
135	(...)	...			
136	(...)	...	Edict. VIII	(121)	...

Asterisco in hac tabula signatae sunt novellae quas latine promulgavit ipse Iustinianus. Animadvertas autem Authenticum unam continere constitutionem, scil. 121, quae non extat in corpore CLXVIII Novellarum. At vero Nov.32 nihil aliud est nisi constitutionis latinae Nov.34 (Auth. const.36) versio graeca, dum Nov.75 (Auth. const.63) iteratur in Nov.104, sicut et Nov.143 (Auth. const.132) in Nov.150. Demum Nov.41 deperdita est, cuius argumentum latinum praebet Iuliani Epitome in const.38, graecum vero dant Epitomae tam Theodori (const.41) quam Athanasii (4,12),

cum Novellarum nonnulli codices graeci hoc in loco perperam inserant exemplar Nov.50. Quae si omnia perpendis, e corpore Novellarum quod hodie habemus non iam XXXV sed XXXI tantum constitutiones in Authentico dices desiderari, scil. (demptis Nov. 32. 41. 104. 150) Nov. 121-122. 126. 135-142. 144. 148-149. 151-158. 160-168, in collationibus autem LXVII, scil. praeter illas etiam Nov. 11. 13. 21. 24-31. 35-38. 40. 42-43. 45. 50. 59. 62. 64-65. 68. 75. 87. 101-103. 129-130. 133. 145-147.
